

V konkrétním případě odepřel úřad I. stolice výměrem ze 4. července 1932 udělit st-li povolení k pouličnímu prodeji časopisu »Internationale«. Jestliže žal. úřad tento výměr nař. rozhodnutím potvrdil, vysloviv, že vzhledem k ustanovení 1. odst. § 23 tisk. zák. č. 6/1863 ř. z. povolení k pouličnímu prodeji tiskopisů vůbec udělit nelze, jednal ve shodě se zákonem.

Č. 11.311.

Učitelstvo: * Přídavky poskytnuté učitelům veřejných škol národních ve smyslu § 9 zák. č. 48/1914 z. z. mor. jsou služebním příjmem podle § 55 zák. č. 62/1869 ř. z. Rozhodovati spory o tyto přídavky přísluší úřadům, zřízeným pro dozor na školy.

(Nález ze dne 28. května 1934 č. 10.813.)

Věc: Jan F. a spol. v H. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o uhelný přídavek města Brna.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Podáním z 5. května 1925 žádali st-lé, učitelé na škole v H., kterážto obec byla v r. 1919 přivtělena k městu Brnu, městský výbor školní tamže, aby přikázal radě jmenovaného města, by jim vyplatila t. zv. »uhelný přídavek«, který zastupitelstvo města Brna usnesením z 28. ledna 1921 povolilo učitelským osobám na brněnských školách obecných.

Městská rada brněnská, již tato žádost byla postoupena, vrátila ji přípisem z 25. září 1925 podotknuvši, že o t. zv. uhelném přídavku rozhodlo zastupitelstvo města Brna dne 20. ledna 1922 a 13. března 1925 zamítavě. Ježto st-lé přes to trvali na výplatě tohoto přídavku postoupen spor městskému výboru školnímu pro německé školy v Brně, který výměrem z 22. prosince 1925 rozhodl, že st-lům tento přídavek přísluší. Rozhodnutí jest odůvodněno v podstatě ustanovením § 9 zák. z 15. července 1914 č. 48 z. z. mor., podle něhož musí býti povoleny přídavky pro všechny školy všem učitelům ve stejné výši.

K odvolání podanému městem Brnem zrušila zšr v Brně výnosem z 25. ledna 1928 v odpor vzatý výrok měst. škol. výboru pro nepřislušnost a odůvodnila své stanovisko poukazem k tomu, že »§ 9 zák. z 15. července 1914 č. 48 z. z. mor., mluvě o přídavicích, jež obecní zastupitelstvo povolilo učitelům na školách své obce školní, má nesporně na mysli trvalé příspěvky, kdežto zde jde o přídavek povolený toliko jednou pro vždy. Měst. škol. výbor sice neuvádí zákonné ustanovení, z něhož vyvozuje své oprávnění rozhodovati o sporné věci, než učinil tak asi na základě § 55 bodu 3 ř. zák. škol. V tomto jest však řeč o učitelských příjmech podle zákona, tedy o pravidelných peněžních částkách, jež přísluší učitelstvu. Ale zmíněný přídavek uhelný povolený učitelstvu v Brně jednou pro vždy není pravidelným příjmem a také žádným příjmem podle zákona«.

Do tohoto rozhodnutí vznesli st-lé odvolání z 20. února 1928 dovozuje příslušnost školských úřadů k rozhodování, a poukazujíce na to, že

přídavek uhelný jest přídavkem po rozumu § 9 zák. č. 48/1914 z. z. mor. resp. § 55 bodu 3 ř. zák. škol.

Rozhodnutí min. škol. z 8. září 1928, jímž odvolání to bylo odmítnuto jakožto nepřipustné pro nedostatek legitimace rekurentů, zrušil nss nálezením z 1. září 1931 č. 4668 po rozumu § 7 svého zák. jako nezákonné, uznáv, že legitimace byla st-lům neprávem odepřena. Rozhodujíc v důsledku toho znovu, zamítlo min. škol. nař. rozhodnutím odvolání proti výměru zšr-y v Brně z 25. ledna 1928 z důvodů v něm obsažených.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvažoval nss takto:

Podle obsahu správních spisů byla na sporu v řízení před žal. úřadem toliko otázka, jsou-li úřady školního dozoru příslušny, aby rozhodovaly ve sporu mezi st-li, učiteli veřejné školy národní v H., a městem Brnem o poskytnutí t. zv. uhelného přídavku, jež městská obec ta poskytla usnesením svého zastupitelstva z 28. ledna 1921 učitelstvu brněnských škol národních. Žal. úřad příslušnost tu popřel, opíraje se při tom o předpis § 55 bodu 3 říš. zák. o školách nár. č. 62/1869 ř. z., který podle jeho názoru prikazuje do příslušnosti úřadů školských toliko rozhodování o příjmech podle zák., tedy o pravidelných peněžních částkách, které učitelstvu přísluší, t. zv. uhelný přídavek však do této kategorie příjmů zahrnouti nelze, ježto není ani pravidelným příjmem, ani příjmem podle zák. Stížnost naproti tomu hájí stanovisko, že o příslušnosti školských úřadů k rozhodování in concreto nemůže býti pochybnosti, ježto právo dozoru, propůjčené školským úřadům šem 55 bodem 3 cit. říš. škol. zák., týká se příjmů učitelstva všeho druhu, tedy i příplatků přechodných, a přídavek uhelný je kromě toho zahrnut mezi přídavky, o nichž mluví § 9 zák. č. 48 z. z. mor. z r. 1914.

Nss uznal stížnost důvodnou.

Podle § 55 říš. zák. o školách národních č. 62/1869 ve znění zák. č. 53/1883 ř. z. ustanoví zákonodárství zemské, jaké příjmy podle zák. má učitelstvo míti a jak je má dostávat, a mají podle 3. bodu tohoto paragrafu úřadové školní »k tomu přihlížeti a v příčině toho rozhodovati«, aby učitelé příjmy své v pravý čas a ke spokojenosti své dostávali. Řídě se tímto příkazem, upravil mor. zem. zákon o právních svazcích učitelstva z 24. ledna 1870 č. 18 z. z. posléz ve znění zák. č. 48 z roku 1914, otázku služebních příjmů osob vyučujících, při čemž příjmy ty jednak pevně stanovil, jednak připustil, aby i obec, v níž se škola nalézá, povolila učitelům na školách jejich ustanoveným, šetříc podmínek tam uvedených, přídavky nebo příspěvky na příbytečné (arg. §§ 1—8, 9 etc. cit. zák.). Z toho vysvítá, že zákonodárství zemské zná dva základní druhy příjmů učitelstva veřejných škol národních, a to jednak příjmy stanovené pevně zákonem, jednak jiné příjmy, jež učitelstvu poskytuje nad zákon obec školní, která je podle § 36 et seq. zák. č. 17/1870 z. z. mor. i nositelkou osobního nákladu veřejných škol národních.

Za tohoto stavu práva nutno však pod pojem »příjmů« učitelstva ve smyslu § 55 říš. zák. škol. č. 62/1869 ř. z. ve znění zák. č. 53/1883 ř. z. ve spojení s cit. zákonem zem. pro Mor. zahrnouti nejenom pravidelné peněžní částky stanovené přímo zákonem samým, nýbrž i peněžité příspěvky, jež se zavázala poskytnouti svému učitelstvu obec místní. Na oba

druhy služebních příjmů může vzejíti osobě učitelské nárok, a mají úřadovny školní i k tomu přihlížeti a rozhodovati, aby osobám těm nebyly zadržovány ony částky peněžní, které podle své povahy tkví svým právním titulem v usneseních obce. Je tedy pro otázku příslušnosti úřadů školních ve smyslu § 55 bod 3 cit. zák. nerozhodnou skutečnost, zda se osoba učitelská domáhá před nimi uznání nároku na služební příjem, plynoucí přímo z některého zákona školského, či z usnesení obecního zastupitelstva školní obce, jako normy jiné. Vycházel proto žal. úřad z mylného právního názoru, popřel-li kompetenci úřadů školských k rozhodování sporu o nároku na t. zv. uhelný přírůstek proto, že toto peněžité plnění není příjmem ze »zákona«.

Leč nss nemohl souhlasiti s názorem žal. úřadu o nepříslušnosti úřadů školských k rozhodování sporu, o nějž běželo před zšr-ou, ani pokud žal. úřad požaduje pro právní kvalifikaci »příjmů« ve smyslu § 55 zák. č. 62/1869 ř. z. ve znění zák. č. 53/1883 ř. z. rekvisit »trvalosti a pravidelnosti« jeho. Bylo již uvedeno, že nutno vykládati pojem »služební příjem« v § 55 říš. škol. zák. především s hlediska předpisu zákonodárství zemského, a že toto zahrnuje do něho nejenom platy ze zákona přímo plynoucí, nýbrž i peněžní plnění poskytovaná školní obcí. Jde tedy jenom o to, zda lze ze shora cit. zák. zem. č. 48/1914 z. z. vyčísti, že měl na mysli v § 9 toliko trvalé a pravidelně se opakující příspěvky učitelstvu od obce školní či nikoli. Otázku tu zodpověděl nss záporně, přihlédnuv k znění cit. § 9, který mluví zcela všeobecně o přídávkách, na rozdíl od příspěvku na příbytečné, a ničím nenaznačuje, že by měl na mysli toliko přídávky trvalé povahy a periodické. Náзор ten podporuje úvaha, že by při opačném stanovisku žal. úřadu mohly obce povolovati každoročně přídávky jednou pro vždy a nemusily usnesení svá oznamovati zšr-ě, jak výslovně požaduje § 9 cit. zák. zřejmě proto, aby zabezpečil nestranné objektivní poskytování přídávků těch všemu učitelstvu školní obce. Tím by ovšem nastala situace, které zákonodárce právě zněním § 9 zák. č. 48/1914 z. z. mor. chtěl zabrániti.

Z předeslaného vysvítá, že mohou tvořiti »příjem« učitelstva ve smyslu § 55 zák. č. 62/1869 ř. z. ve znění zák. č. 53/1883 ř. z. i přídávky přechodné povahy, jež školní obec učitelstvu poskytla, a že tedy i po té stránce žal. úřad chybně četl zákon.

Posoudil tedy žal. úřad mylně otázku příslušnosti školských úřadů, zamítl-li odvolání st-lů podané proti výroku zšr-y, kterým byl zrušen výměr míst. škol. výboru pro nepříslušnost školských úřadů rozhodovati věcně otázku nároků stěžujících si učitelů na t. zv. uhelný přírůstek.

Č. 11.312.

Řízení správní. — Zaměstnanci veřejní: I. Do nabytých práv (státního zaměstnance) může zasáhnouti platně i obyčejný zákon. — **II.** Bona fides ve smyslu § 9 zák. č. 287/1924 Sb. předpokládá příjemce výslužného, který nemá na nesprávném přiznání nebo likvidování zaopatřovacích požitků viny a vyhověl povinnosti oznamovací podle § 19 zák. č. 286/1924 Sb.

(Nález ze dne 28. května 1934 č. 10.945.)